Stockholms läns landsting

6

Årsrapport 2017 och intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering

LS 2017-0091

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-03-28

LS 2017-0091

Landstingsstyrelsen

Årsrapport 2017 och intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Härmed överlämnas årsrapport 2017 för koncernfinansiering samt förslag till intern kontrollplan för år 2018.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att fastställa årsrapport 2017 för koncernfinansiering

att fastställa intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering.

Landstingsrådsberedningens motivering

Koncernfinansiering är en central redovisningsenhet där poster av övergripande karaktär inom landstinget redovisas, såsom skatteintäkter och utbetalning av landstingsbidrag. Enheten har inga anställda och bedriver ingen egen verksamhet.

Resultatet för 2017 uppgick till - 56 miljoner kronor. Det budgeterade årsresultatet för 2017 uppgick till -1 664 miljoner kronor.

Internkontrollplanen omfattar två riskområden där översyn är påbörjad och arbetet kommer att fortgå under 2018.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Årsrapport 2017 för koncernfinansiering inklusive bilagor
Intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering

Irene Svenonius

Gustav Drougge

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi
Ulf Sjöberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-03-23

LS 2017-0091

Landstingsstyrelsen

Årsrapport 2017 och intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering

Ärendebeskrivning
Härmed överlämnas årsrapport 2017 för koncernfinansiering samt förslag till intern kontrollplan för år 2018.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Årsrapport 2017 för koncernfinansiering inklusive bilagor
Intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering

Förslag till beslut
Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa årsrapport 2017 för koncernfinansiering

att fastställa intern kontrollplan 2018 för koncernfinansiering.

Ekonomiska konsekvenser
Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
SLL Ekonomi och styrning

Godkänd av Malin Frenning, 2018-03-23

Koncernfinansiering

ÅRSRAPPORT 2017

Innehållsförteckning

1. Inledning 3

2. Styrning 4
2.1 Styrning av verksamheten 4
2.2 Uppdrag 4
2.2.1 Uppdrag i budget 4
2.2.2 Uppdrag under löpande år 4
2.3 Efterlevnad av styrande dokument 4
2.3.1 Landstingets finanspolicy 4
2.4 Intern styrning och kontroll 4

3. Mål 5
3.1 Ekonomi i balans 5

4. Ekonomi 5
4.1 Resultatutveckling 5
4.1.1 Verksamhetens intäkter 5
4.1.2 Verksamhetens kostnader 6
4.1.3 Samlade skatteintäkter 8
4.1.4 Finansnetto 8
4.2 Investeringar 9
4.3 Balansräkning 10
4.4 Kassaflödesanalys 11

5. Pågående rättsprocesser (tvister) 12

6. Övrigt 12

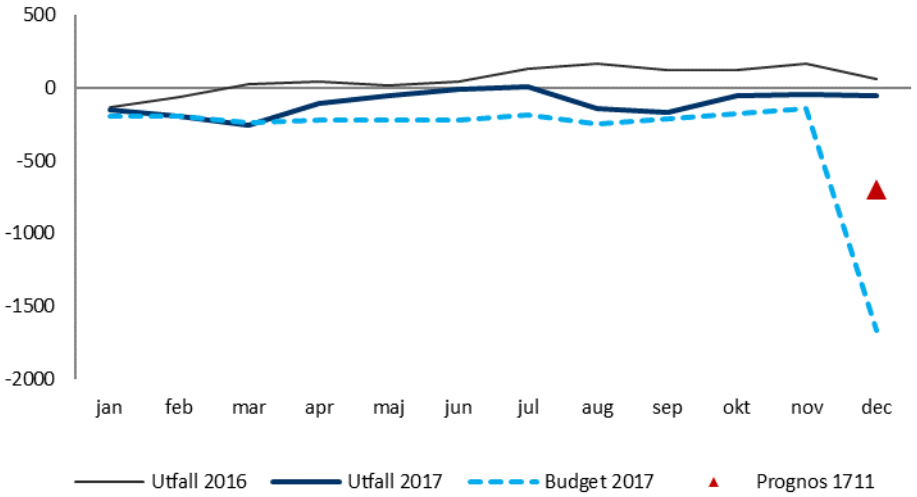
7. Styrelsebehandling 12

8. Bilagor 12

1. Inledning

Resultatet för 2017 uppgick till - 56 miljoner kronor. Det budgeterade årsresultatet för 2017 uppgick till -1 664 miljoner kronor.

Resultatutveckling



I jämförelse med budget har årets utfall medfört något lägre skatteintäkter, högre specialdestinerade statsbidrag tillika PO-intäkter, högre personalkostnader, lägre finansiella intäkter men lägre finansiella kostnader än budgeterat. De närmast föregående åren har koncernfinansierings resultat påverkats framförallt under årets sista månader, vilket beror på att koncernfinansiering i sin övergripande roll av olika skäl belastats med kostnader relaterade till landstingets olika verksamheter. Under 2017 har utfallet under årets sista kvartal varit tämligen oförändrat.

2. Styrning

2.1 Styrning av verksamheten

Koncernfinansiering är en central redovisningsenhet där poster av övergripande karaktär inom landstinget redovisas, såsom skatteintäkter och utbetalning av landstingsbidrag. Enheten har inga anställda och bedriver ingen egen verksamhet.

2.2 Uppdrag

2.2.1 Uppdrag i budget

Inga specifika uppdrag i budget.

2.2.2 Uppdrag under löpande år

Inga specifika uppdrag givna under 2017.

2.3 Efterlevnad av styrande dokument

2.3.1 Landstingets finanspolicy

Inga avsteg från finanspolicyn har skett under 2017.

2.4 Intern styrning och kontroll

Landstingsstyrelsen beslutade den 4 april 2017 om internkontrollplan för 2017 för koncernfinansiering.

Internkontrollplanen omfattar två riskområden och riskbeskrivningen är att avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel. Processbeskrivningen behöver därför uppdateras med vilka kontroller som utförs. Båda riskområdena har bedömts vara gula då översyn är påbörjad och arbetet kommer att fortgå under 2018.

3. Mål

3.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2017	Mål 2017	Utfall 2016
EKONOMI I BALANS			
Ett resultat i balans			
Ett positivt resultat före omställningskostnader	-56 mkr	-1 664 mkr	

Enligt fullmäktiges budgetbeslut (LS 2016-0257) är koncernfinansierings budgeterade resultat -1 664 miljoner kronor för 2017. Koncernfinansierings ekonomiska resultat för år 2017 uppgick till -56 miljoner kronor och kommenteras vidare i avsnitt 4.

4. Ekonomi

4.1 Resultatutveckling

4.1.1 Verksamhetens intäkter

Redovisning över specialdestinerade statsbidrag
Koncernfinansiering erhåller ett antal specialdestinerade statsbidrag, varav några förmedlas vidare. De statsbidrag som vidareförmedlats till hälso- och sjukvårdsnämnden är bidrag avseende asylsjukvård, bidrag enligt lagen om råd och stöd (LSS) samt statsbidrag enligt vävnadsdirektivet.

Under 2017 har även delar av statsbidragen avseende cancervård samt förlossningsvård och kvinnors hälsa vidareförmedlats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

I regeringens vårändringsbudget 2017 tillkom specialdestinerade statsbidrag som riktar sig till insatser för en trygg och säker vård för barn och unga samt barn och ungas psykiska hälsa, vilka inte har inkluderats i budget. Därutöver har även ett antal övriga specialdestinerade statsbidrag tillkommit som inte heller de ryms inom budget. Sammantaget har de ej budgeterade specialdestinerade statsbidragen påverkat resultatet positivt med 94 miljoner kronor.

Bidragsgivare, Mkr Statsbidrag	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Bokslut 2016
ALF-bidrag	623	624	0%	615
Asylsjukvård	230	242	-5%	309
Lagen om råd och stöd (LSS)	21	21	2%	21
Tillgänglighetsmiljard	0	0		6
Professionsmiljard	217	220	-1%	215
Vävnadsdirektivet	10	16	-40%	17
Cancervård	92	96	-4%	98
Sjukskrivningsmiljard	158	160	-1%	187
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	111	92	21%	113
Övriga bidrag	94	0		27
varav vidareförmedlade	*445*	*279*	60%	*550*
Totalt specialdestinerade statsbidrag	**1 557**	**1 471**	**6%**	**1 608**

Statsbidragen uppgick till 1 557 miljoner kronor, vilket är 86 miljoner kronor högre än budget. Det beror framförallt på tillkommande statsbidrag som inte har budgeterats.

PO-intäkter och övriga intäkter

Intäkterna från förvaltningarna avseende deras interna personalkostnadspålägg (PO-pålägg) uppgick till 5 990 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor lägre än budget. Dessa intäkter finansierar de sociala avgifterna och pensionskostnaderna som redovisas i koncernfinansiering och beräknas utifrån nämndernas redovisade lönekostnader.

PO-intäkter och övriga intäkter (mkr)	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Förändr %	Budget 2017	Avvik Bokslut-Bu
PO-intäkter	5 990	5 637	6,3%	5 945	45
Övriga intäkter	0	0		0	0

4.1.2 Verksamhetens kostnader

Koncernfinansiering redovisar såväl arbetsgivaravgifter som pensioner och avtalsförsäkringar för landstingets nämnder. De sociala avgifterna och pensionerna finansieras genom nämndernas interna personalkostnadspålägg (PO-pålägg).

Landstinget, via koncernfinansiering, svarar även för pensioner intjänade hos AB Storstockholms Lokaltrafik före 1992 samt ett antal bolags pensionsförpliktelser intjänade mellan åren 1992 och 2001.

Personalkostnader, mkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Förändr %	Budget 2017	Avvik Bokslut-Bu
Arbetsgivaravgifter enl lag o avtal	-4 158	-3 945	5%	-4 141	-17
Pensionskostnader inkl löneskatt	-3 132	-3 041	3%	-3 038	-94
Summa personalkostnader	**-7 290**	**-6 986**	**4%**	**-7 179**	**-111**

Personalkostnaderna för 2017 uppgick till 7 290 miljoner kronor, vilket är 111 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen består huvudsakligen av högre kostnader för pensioner än budgeterat.

Lämnade bidrag/Övriga kostnader

Lämnade bidrag/övriga kostnader uppgick till 74 816 miljoner kronor, vilket är 1 681 miljoner kronor lägre än budget.

Koncernfinansiering lämnar landstingsbidrag till nämnderna samt till AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) och Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) och övriga bidrag till landstingets nämnder och bolag enligt tabellen nedan.

Som anslagsstyrd verksamhet redovisas bidrag till Norrtälje kommun avseende sjukvård för kommuninvånarna i Norrtälje och utfallet var i enlighet med budget.

Övriga verksamhetskostnader, mkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Förändr %	Budget 2017	Avvik Bokslut-Bu
Tillskott till SL och WÅAB	-8 949	-8 668	3%	-8 949	0
Landstingsbidrag	-61 543	-58 387	5%	-61 543	0
Anslagsstyrd verksamhet	-1 476	-1 456	1%	-1 452	-24
Övriga lämnade bidrag	-255	-92	177%	-346	91
LÖF	-317	-285	11%	-316	-1
Övriga kostnader	-2 277	-2 760	-18%	-3 892	1 615
varav omställningskostnader	*-887*	*-899*	*-1%*	*-1 120*	*233*
Summa övriga verksamhetskostnader	**-74 816**	**-71 649**	**4%**	**-76 497**	**1 681**

Koncernfinansiering svarar för landstingets premier till patientförsäkringen i Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF). Premien för 2017 är i enlighet med budget.

Övriga kostnader uppgick till 2 277 miljoner kronor, vilket är 1 615 miljoner kronor lägre än budget. I övriga kostnader ingår omställningskostnader med 889 miljoner kronor, vilket är 231 miljoner kronor lägre än budgeterat, samt vidareförmedlade statsbidrag till hälso- och sjukvårdsförvaltningen. I resultatposten ingår även ett ägartillskott om 24 mkr till Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling i vilken Stockholms läns landsting är en av sju delägare.

4.1.3 Samlade skatteintäkter

Under rubriken samlade skatteintäkter redovisas förutom direkta skatteintäkter även generella statsbidrag och kostnader enligt utjämningssystemet.

De olika delposterna framgår av följande tabell:

Samlade skatteintäkter, mkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Förändr %	Budget 2017	Avvik Bokslut-Bu
Skatteintäkter	70 611	66 822	6%	71 068	-457
Generella statsbidrag	5 847	5 634	4%	5 550	297
Utjämningssystemet	-1 510	-1 447	4%	-1 639	129
Summa samlade skatteintäkter	**74 949**	**71 010**	**6%**	**74 979**	**-30**

De samlade skatteintäkterna för 2017 uppgick till 74 949 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor lägre än budgeterat. Utfallet baseras på skatteintäktsprognos från december[1], vilken i princip sett till de totala samlade skatteintäkterna motsvarar budget.

4.1.4 Finansnetto

För att finansiera landstingskoncernens verksamhet, framförallt när det gäller investeringar, tar koncernfinansiering upp externa lån. Enheten lånar i sin tur ut till landstingets olika verksamheter. Av tabellen nedan framgår de ränteintäkter och räntekostnader som ut- och inlåningen ger upphov till. Under finansnettot redovisas även räntedelen av pensionsskuldens förändring.

Finansiella intäkter och kostnader, mkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Förändr %	Budget 2017	Avvik Bokslut-Bu
Ränteintäkter	973	1 049	-7%	1 186	-212
Övriga finansiella intäkter	60	61	-2%	0	60
Summa finansiella intäkter	1 033	1 072	-4%	1 186	-153
Räntekostnader	-886	-892	-1%	-1 033	146
Räntedel i årets pensionskostnad	-503	-215	133%	-536	33
Övriga finansiella kostnader	-89	-61	48%	0	-89
Summa finansiella kostnader	-1 478	-1 168	27%	-1 568	90
Summa finansnetto	**-445**	**-97**		**-382**	**-63**

[1] Skatteintäktsprognos 5, Sveriges kommuner och landsting 2017-12-21

Finansnettot för 2017 uppgick till -445 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse mot budget med 63 miljoner kronor. Avvikelsen mellan utfall och budget för ränteintäkter och räntekostnader beror främst på fortsatt låga marknadsräntor.

4.2 Investeringar

SLL:s del av investeringen i Citybanan har tidigare år redovisats i Koncernfinansiering. I samband med att SLL övertog förvaltaransvaret för de nya stationerna under sommaren 2017, överfördes investeringen till trafiknämnden. Aktivering av anläggningstillgången har därmed genomförts och avskrivning av anläggningen har påbörjats hos trafiknämnden.

Anledningen till att koncernfinansiering fortfarande redovisar Citybanan som en tillgång är dels hänförligt till att landstinget innehållit betalningen till Trafikverket avseende slutfakturan för anläggningen, vilket skett på grund av att Trafikverket inte åtgärdat felaktigheter inom Citybanan, och dels till att AB SL upparbetat utgifter för att åtgärda dessa felaktigheter. När förhandlingarna med Trafikverket är avslutade kommer även denna återstående del av tillgången att överföras till trafiknämnden.

Årets investeringar i Citybanan uppgår till 458 miljoner kronor. Enligt budgeten för 2017 skulle 709 miljoner kronor investeras. I och med att Citybanan överlämnats till trafiknämnden har den totala ackumulerade utgiften minskat med det överförda beloppet jämfört med föregående år.

Investeringar Mkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Upparb grad (%)	Total utgift	Total budget	Total upparb grad (%)	Färdig-ställande (år)
Citybanan	458	709	-251	65%	458	4 516	10%	2017
Totalt investeringar	**458**	**709**	**-251**	**1**	**458**	**4 516**	**0**	

4.3 Balansräkning

Balansräkning Mkr	2017-12-31	2016-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	58 863	57 183	1 680
varav utlämnade lån	*51 711*	*46 786*	4 925
Omsättningstillgångar	7 200	4 331	2 869
varav kassa och bank	1 217	0	1 217
Summa tillgångar	**66 062**	**61 513**	**4 549**
Eget kapital	**1 369**	**887**	**482**
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)	**22 155**	**21 019**	**1 135**
Skulder	**42 538**	**39 606**	**2 932**
Långfristiga skulder	36 310	35 005	1 304
Kortfristiga skulder	6 228	4 601	1 627
Summa skulder och eget kapital	**66 062**	**61 513**	**4 549**
Ansvarsförbindelser [1)]	23 559	24 025	**-466**

1) Avser pensionsförpliktelser som inte finns upptagna bland skulder och avsättningar

Balansomslutningen för koncernfinansiering per den 31 december 2017 uppgick till 66 062 miljoner kronor. Den 31 december 2016 var balansomslutningen 61 513 miljoner kronor.

Anläggningstillgångarna uppgick per den 31 december 2016 till totalt 58 863 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 680 miljoner kronor jämfört med årsbokslutet 2016. Ökningen förklaras framförallt av att långfristiga fordringar i form av utlämnade lån till verksamheterna har ökat med 4 925 miljoner kronor. Av anläggningstillgångarna avser 458 miljoner kronor investeringar i Citybanan.

Landstingets ägande av dotterbolagen Landstingshuset i Stockholm AB samt AB Storstockholms Lokaltrafik redovisas i koncernfinansiering som finansiella anläggningstillgångar, aktier i dotterbolag, och uppgick per den 31 december 2017 till 6 380 miljoner kronor.

Det egna kapitalet uppgick till 1 369 miljoner kronor per den 31 december 2017. Ökningen med 482 miljoner kronor jämfört årsbokslutet 2016 beror på 2016 års resultatdispositioner samt årets resultat för koncernfinansiering.

Avsättningarna har ökat med 1 135 miljoner kronor. Detta beror på att intjänandet och ränteberäkningarna i pensionsskulden har varit större än

pensionsutbetalningarna. Avsättningarna uppgick per den 31 december 2017 till 21 619 miljoner kronor.

De långfristiga skulderna har under året ökat med 1 304 miljoner kronor, beroende på ökad extern upplåning.

Enligt den kommunala redovisningslagen redovisas pensionsförpliktelser intjänade före 1998 avseende anställda i landstingets förvaltningsorganisation som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen uppgick den 31 december 2017 till 23 559 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning med 466 miljoner kronor jämfört med föregående år. Årets utbetalningar avseende pensionsrätt före 1998 uppgår till 1 305 miljoner kronor och har kostnadsförts löpande i form av personalkostnader.

4.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Mkr	2017-12-31
Den löpande verksamheten	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 949
Investeringsverksamheten	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 680
Finansieringsverksamheten	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 304
Årets kassaflöde	**1 573**

Årets kassaflöde uppgår till 1 573 miljoner kronor för 2017 för koncernfinansiering.

5. Pågående rättsprocesser (tvister)

Inga rättsprocesser förekommer.

6. Övrigt

Samma redovisningsprinciper har använts som i den senaste årsrapporten.

7. Styrelsebehandling

Årsrapporten för 2017 behandlas i landstingsstyrelsen den 10 april 2018.

8. Bilagor

Bilaga E1 Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister
Bilaga F4 Försäkran internkontroll
Bilaga G1 Uttalande från förvaltningsledning 2017
Uppföljning intern kontrollplan 2017

Stockholms läns landsting

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E1

Förvaltning/Bolag **Koncernfinansiering** Period 2017-12-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2017	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
Solna Stad Bidrag infrastruktur	250 000 000				**250 000 000**		NEJ
LÖF Tilläggspremie	286 000 000				**286 000 000**		NEJ
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	**536 000 000**	**0**	**0**	**0**	**536 000 000**		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2017	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindels	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)
TOTALT	0	

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
TOTALT	0

Definitioner

Legal avsättning (legal förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFNAR 2012:1)

Informell avsättning (informell förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFNAR 2012:1)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse
a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir
b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:
• det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
• förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet,
eller
c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckigt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist
Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.

Försäkran internkontroll

Till landstingsstyrelsen

Denna försäkran lämnas i anslutning till inrapportering av årsbokslut per 31 december 2017, och avser Koncernfinansiering.

Försäkran kring internkontroll utgår från Policy för internkontroll för Stockholms läns landsting och bolag, LS 1303-0431, punkt 4.2.

Härmed avges försäkran att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom Koncernfinansiering.

Stockholm 2018-02-02

_____

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning

Uttalande från förvaltningsledningen - Årsrapport 2017 för koncernfinansiering

PwC Sverige
Att: Anders Rabb
103 97 Stockholm

Stockholm den 2 februari 2018

Detta uttalande från förvaltningsledningen utgör ett väsentligt underlag för att ni som revisorer ska kunna uttala er om huruvida årsrapporten för Koncernfinansiering, med bokslutsdatum 31 december 2017 har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning, rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal Redovisning (RKR) samt anvisningar från landstingsstyrelsens förvaltning, och ger en rättvisande bild av Koncernfinansierings resultat för räkenskapsåret och ekonomiska ställning per bokslutsdagen.

Vi är medvetna om att revisorns granskning skall utföras i enlighet med god revisionssed i Sverige och att detta innebär att granskningen har utformats så att ni i första hand skall kunna avge ett omdöme om nämndens årsrapport i sin helhet. Det innebär att era granskningsåtgärder har begränsats till vad som ansetts nödvändigt för detta ändamål.

Mot denna bakgrund bekräftar vi, utifrån vår kunskap och övertygelse nedanstående uppgifter:

A. Årsrapport och bokföring

1. Vi bekräftar att vi förstår förvaltningsledningens ansvar för att årsrapporten har upprättats i enlighet med tillämpligt regelverk. Det är vår uppfattning att årsrapporten är upprättad i enlighet med angivna redovisningsprinciper och att den ger en rättvisande bild av nämndens resultat för räkenskapsåret, ekonomiska ställning per balansdagen samt kassaflödet under räkenskapsåret. Årsrapporten innehåller inga väsentliga fel och inga väsentliga uppgifter har utelämnats. Inga väsentliga byten av redovisningsprinciper har skett under räkenskapsåret som inte upplysts om i årsrapporten.
2. De väsentliga redovisningsprinciper som tillämpats vid upprättande av årsrapporten är beskrivna på ett ändamålsenligt sätt.
3. Vi anser att förvaltningen har ett system av interna kontroller som anpassats för att upprätta en årsrapport utan väsentliga felaktigheter, både till följd av oavsiktliga fel och till följd av oegentligheter.
4. Vi intygar att det utifrån vår kunskap om bokslutet inte föreligger några felaktigheter som är väsentliga, varken enskilt eller sammantaget, för årsrapporten i sin helhet.

B. Oegentligheter

1. Vi är medvetna om att förvaltningens nämnd och ledning har ansvar för utformning, upprättande och vidmakthållande av en intern kontrollstruktur för att förebygga och upptäcka oegentligheter.

2. Vi har informerat er om resultaten från vår bedömning av risken för att årsrapporten skulle kunna innehålla väsentliga fel till följd av oegentligheter.

   Det har inte kommit till vår kännedom att företagsledningen eller någon annan medarbetare med arbetsuppgifter inom den interna kontrollstrukturen har varit inblandad i några oegentligheter. Det har inte heller kommit till vår kännedom att övrig personal varit inblandad i oegentligheter som kan komma att väsentligt påverka årsrapporten. Vi har inte heller fått kännedom om några anklagelser om finansiella felaktigheter, inklusive kända oegentligheter och misstänkta oegentligheter (oberoende av källa och inkluderar anklagelser från s.k. ”whistle-blowers”) som skulle kunna påverka årsrapporten väsentligt eller på annat sätt påverka förvaltningens finansiella rapportering.

C Överensstämmelse med lagar och förordningar

1. Vi har informerat er om samtliga kända faktiska eller befarade överträdelser av lagar och förordningar, i den mån sådana förekommit, vars effekter har beaktats vid upprättande av årsrapporten.

D Tillhandahållen information och bekräftelse om fullständighet i information och transaktioner

1. Vi har tillhandahållit

   - Tillgång till all information, såsom räkenskapsmaterial och annan dokumentation, som är av betydelse för upprättande av årsrapporten. Ni har också beretts tillfälle att intervjua de personer ni bedömt som nödvändiga för att erhålla revisionsbevis
   - Annan information som ni har efterfrågat för revisionsändamål.

2. Samtliga affärshändelser har registrerats i den bokföring som ligger till grund för årsrapporten.

3. Ni har fått tillgång till samtliga protokoll från nämndens och utskottens möten (och dessutom sammanfattningar från möten som nyligen hållits och där protokoll ännu inte föreligger) vilka ägt rum under 2017 till och med det senaste mötet vilket ägt rum under 2018. Ni har också fått tillgång till samtliga väsentliga avtal och överenskommelser.

3. Vi intygar att vi lämnat fullständiga uppgifter avseende närstående parter. Vi har lämnat upplysningar om förvaltningens samtliga närstående parter och alla transaktioner med närstående parter som vi känner till. Transaktioner med närstående parter är redovisade på tillbörligt sätt i årsrapporten. Informationen i därtill hörande tilläggsupplysningar har utformats på ändamålsenligt sätt.

4. Vi anser att de väsentliga antaganden som använts vid bedömningsposter i redovisningen är rimliga.

5. Vi har informerat er om, och förvaltningen har fullgjort, samtliga kontraktsenliga åtaganden som kan ha en väsentlig effekt på årsrapporten i händelse av överträdelse. Informationen omfattar alla lånevillkor, övriga villkor eller andra krav som hänför sig till samtliga utestående skulder.

E. Tillgångar och skulder samt poster inom linjen

1. Vi bekräftar att de tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen är rätt klassificerade och värderade. Vidare bekräftar vi också att det inte föreligger information som innebär att ytterligare tillgångar, skulder, poster inom linjen eller upplysningar eller risker skulle ha redovisats/lämnats i årsrapporten.
2. Inga förändringar planeras eller övervägs som skulle kunna medföra väsentliga förändringar i värderingen av balansposter eller klassificeringen av tillgångar och skulder i årsrapporten.
3. Alla skulder och ansvarsförbindelser, inklusive de som omfattas av skriftliga eller muntliga garantier, är redovisade på tillbörligt sätt. Informationen i därtill hörande tilläggsupplysningar har utformats på ändamålsenligt sätt.
4. Det föreligger inga civilrättsliga tvister eller andra rättsliga krav, inklusive krav på skatter eller avgifter, som skulle kunna komma att påverka årsrapporten utöver de som redovisats eller framgår av annan information i årsrapporten.
5. Vi har redovisat och/eller upplyst om alla skulder som hänför sig till tvister och krav, både faktiska och möjliga.

F. Ersättningar till nämnd och ledande befattningshavare

Inga ersättningar har utgivits och inga avtal om framtida ersättningar till nämnd eller ledande befattningshavare föreligger, utöver vad som redovisats i årsrapporten.

Vi bekräftar, utifrån vår bästa kunskap och övertygelse, följande:

- Det finns inga muntliga avtal om ersättningar till våra ledande befattningshavare som ni inte skriftligt fått information om

G. Händelser efter balansdagen

1. Det har inte förekommit några händelser efter räkenskapsårets slut som kräver ändring av eller upplysning i årsrapporten eller i tilläggsupplysningarna.

Stockholm den 2 februari 2018

Med vänlig hälsning

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

UPPFÖLJNING INTERN KONTROLLPLAN 2017 – KONCERNFINANSIERING

Processer/rutiner	Kontrollmoment	Frekvens	Risk-värde	Riskbeskrivning	Åtgärder	Status	Kommentar
Omvärld							
Politiska beslut som påverkar de samlade skatteintäkterna och specialdestinerade statsbidrag	Finns process/-rutinbeskrivning framtagen Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel	Upprätta processbeskrivning med vilka kontroller som utförs.		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 181231.
Rutinbeskrivningar							
Vilka kontroller utförs i processerna • Rapportering preliminär budget • Rapportering slutlig budget • Periodisering slutlig budget • Skattekonto • Betalningar • Pension • Personalrelaterat, övrigt • Övrig utfallsrapportering • Avstämning och rapportering • Förberedande prognosarbete • Prognos- och textkommentar bokslut • Årsplan likviditet • Likviditetsprognos • Övrigt	Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av kontroll kan bidra till väsentliga fel	Uppdatera processbeskrivningar med vilka kontroller som utförs		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 181231.

INTERN KONTROLLPLAN 2018 – KONCERNFINANSIERING

Processer/rutiner	Kontrollmoment	Frekvens	Risk-värde	Riskbeskrivning	Åtgärder	Status	Kommentar
Omvärld							
Politiska beslut som påverkar de samlade skatteintäkterna och specialdestinerade statsbidrag	Finns process/-rutinbeskrivning framtagen Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel	Upprätta processbeskrivning med vilka kontroller som utförs.		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 181231.
Rutinbeskrivningar							
Vilka kontroller utförs i processerna • Rapportering preliminär budget • Rapportering slutlig budget • Periodisering slutlig budget • Skattekonto • Betalningar • Pension • Personalrelaterat, övrigt • Övrig utfallsrapportering • Avstämning och rapportering • Förberedande prognosarbete • Prognos- och textkommentar bokslut • Årsplan likviditet • Likviditetsprognos • Övrigt	Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av kontroll kan bidra till väsentliga fel	Uppdatera processbeskrivningar med vilka kontroller som utförs		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 181231.